

การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
ในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง

นางสาวกัณตวรรณ มีสมสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1406-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF PUBESCENT CHILDREN WITH
DIFFERENT PARENTING STYLES AS PERCEIVED BY THEMSELVES

Miss Kantawan Meesomsarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1406-6

กันตวรรณ มีสมสาร : การเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง.

(A COMPARISON OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF PUBESCENT CHILDREN
WITH DIFFERENT PARENTING STYLES AS PERCEIVED BY THEMSELVES)

อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ , 82 หน้า. ISBN 974-03-1406-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน
ในวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตนเอง
กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในโรงเรียนสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 แบบ คือ แบบสำรวจการอบรมเลี้ยงดู แบบวัด
ความฉลาดทางอารมณ์ และแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีดูก็และการหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบดูแลเอาใจใส่มีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์
สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ และ
การอบรมเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความแตกต่างระหว่างเพศไม่มีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์

3. คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์กับคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ
พฤติกรรมของเด็กที่ประเมินโดยครูประจำชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลักสูตร จิตวิทยาพัฒนาการ
สาขาวิชา จิตวิทยาพัฒนาการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต ..... กันทองงาม มีผลสำเร็จ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4178121438 : MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORD:EMOTIONAL INTELLIGENCE/ PARENTING STYLES/GENDER DIFFERENCE

KANTAWAN MEESOMSARN : THESIS TITLE. (A COMPARISON OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF PUBESCENT CHILDREN WITH DIFFERENT PARENTING STYLES AS PERCEIVED BY THEMSELVES) THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. PUNTIP SIRIVUNNABOOD, Ph.D., 82 pp. ISBN 974-03-1406-6.

The purpose of this research was to compare emotional intelligence of pubescent children with different self – perceived parenting styles. The subjects comprised of 400 students in Prathom Sueksa 5 – 6 of 17 co – educational schools in Bangkok. The data were collected by using 3 questionnaires : A survey form of Parenting Style , Emotional Intelligence Inventory and Child Behavior Inventory. The data were analyzed by using Two Way ANOVA, Tukey's HSD Test and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The result s of the study were as follows :

1.Pubescent children having self – perceived Authoritative parenting style showed a significant higher emotional intelligence scores than those having self – perceived Authoritarian, Permissive, and Uninvolved parenting styles ($p < .001$).

2.There was no relationship between gender difference and emotional intelligence.

3.There was a significant positive relationship between scores of Emotional Intelligence and Child Behavior ($p < .001$).

Program	Developmental Psychology	Student's signature	..... <i>Kantawan Meesomsarn</i> .....
Field of study	Developmental Psychology	Advisor's signature	..... <i>Puntip Sirivunnabood</i> .....
Academic year	2001	Co-advisor's signature	.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของรศ.ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รศ.ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ รศ.ดร.สมโภชน์ เขี่ยมสุภาชิต ประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ รศ.ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร รศ.ศิริรงค์ ทับสายทอง ผศ.ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ คณาจารย์ที่อบรมและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา ให้ความเมตตาและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู นักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและเจ้าหน้าที่สำนักงานการศึกษา ที่ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายสุดนี้ขอกราบพระคุณบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ได้ คือ คุณพ่อ คุณแม่ คุณอา คุณป้าและน้องชาย ที่ให้ความรัก ความห่วงใย คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

กัณฑ์วรรณ มีสมสาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	26
สมมติฐานของการวิจัย	26
ขอบเขตการวิจัย	27
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	27
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	28
2 วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 อภิปรายผลการวิจัย	51
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	59
รายการอ้างอิง	62
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	71
ข ตัวอย่างแบบสอบถาม	72
ค จดหมายขอสิทธิสิทธิ์แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์	77
ง จดหมายอนุญาตให้ใช้แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์	78
จ จดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ	79
ฉ จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล	80
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	82

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ จำแนกตามมิติ 2 มิติของ Baumrind 24
2	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ที่จำแนกตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูตาม เกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ 31
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูโดยจำแนก ตามเพศ 31
4	แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของลักษณะคำสำคัญ 8 ประการ จำแนกตาม การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ 35
5	แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 4 รูปแบบ 37
6	แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ จำแนกตาม องค์ประกอบทั้ง 3 รูปแบบ 41
7	แสดงค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็ก จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 3 รูปแบบ 43
8	แสดงคะแนนความฉลาดทางอารมณ์จำแนกตามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู ... 46
9	แสดงคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก จำแนกตามความแตกต่าง ระหว่างเพศ 47
10	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบ การอบรมเลี้ยงดูและคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ 48
11	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน ความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายคู่โดยวิธีTukeyจำแนกตามรูปแบบการอบรม เลี้ยงดู 49
12	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ที่เด็กประเมินกับ คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่ประเมินโดยครูประจำชั้น .. 49